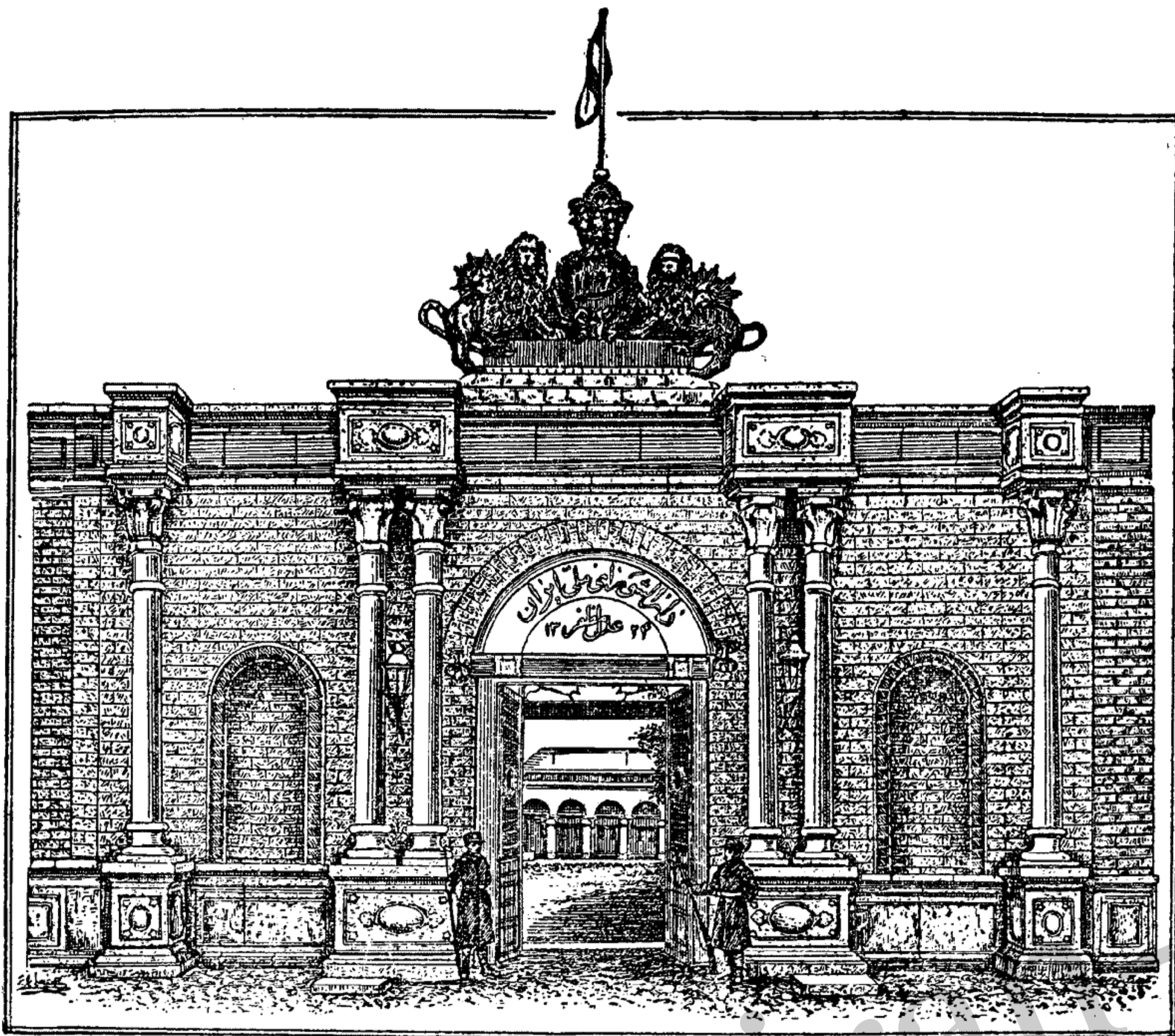

دوره ششم تقنینیه

جلسه ۲۷۲	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره ۲۳۷
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه چهارشنبه ۱۷ امرداد ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۱ صفر ۱۳۴۷	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس	قیمت اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمت تک شماره یک قران

فهرست مندرجات

شماره	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	مذاکرات در اطراف خبر کمیسیون محاسبات مجلس شورای ملی راجع بروضه خوانی	۴۹۳۱	۴۹۳۶
۲	شور دوم قانون سبج احوال از ماده شش	۴۹۳۶	۴۹۴۶

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس چهارشنبه ۱۷ مرداد ماه ۱۳۰۷ مطابق ۲۱ صفر ۱۳۴۷

جلسه ۲۷۲

(مجلس دو ساعت و یک ربع قبل از ظهر
بربست آقای بیرنبا تشکیل گردید)
(صورت مجلس پنجشنبه یازدهم مرداد را
آقای درلنهای قرائت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه قبل
آقایان: دکتر سنک - ابانخان - خطابی - سید ابراهیم
ضیاء - میر تقی - مقدم - اونجت - میرزا عبداللهخان
و ثوق - میرزا هاشم آشتیانی - بهبهانی - طباطبائی و کیلی

نقده الاسلامی - کازرون - حاج آقا حسین زنجانی .

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان : اسدی - موقر - ذوالقدر - امام جمعه شیراز
علیخان اعظمی - آقاعلی زارع - میرزا محمد تقی طباطبائی
قوام شیرازی - مهدوی - امیر تیمور کلانی - محمد تقی
خان اسعد - افسر - آقازاده سبزواری - غلامحسین میرزا
مسعود - حاج حسن آقا ملک - لبقوانی - اسکندری
محمد ولیمبرزا - میرزا حسن خان وثوق - حاج غلامحسین
ملک .

دیر آمدگان با اجازه جلسه قبل

آقایان : شیروانی - میرزا محمد تقی بهار - یحیی خان زندگنه
دیر آمدگان بی اجازه جلسه قبل
آقایان : سهراب خان - شریعت زاده - حاج شیخ بیات
رئیس - آقای شریعت زاده
(در مجلس حاضر نبودند)

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - در صورت مجلس گویا آقای شریعت
زاده را دیر آمده بی اجازه نوشته اند در صورتیکه ایشان
برای کسالت دیر آمده اند اطلاع هم داده بودند خواهشمند
تذکر بدیم که اصلاح شود

رئیس مراجعه میشود بکمسیون . آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - در ماده اول که بنده پیشنهاد
کرده بودم که آنچه به حال زنها محتاج به تحقیق نیست
بنده پیشنهاد خود را در صورتی استرداد کرده که آقای
وزیر عبادی اظهار کردند که ما تبصره را که نوشتیم
نظر ما تأمین شدن بن عقیده است اینجا نوشته شده
فلانکس استرداد کرد در صورتیکه استرداد کردن من بعد
از تأمین این مسئله بود که هم آقای وزیر علیه این
مسئله را تصدیق کردند و هم آقای مخبر . این یکی در ماده
دوم هم که بنده پیشنهاد کردم نعره انتخابات بنده استرداد
کردم نه اینکه رأی گرفته شد و رد شد . خیر استرداد
کردم برای خاطر اینکه حقم باقی ماند که در آخر پیشنهاد
کنم غرضم این است که این رأی گرفته نشد که رد

موافقت همه آقایان میآیند می نشینند برای هم میدهند و بالاخره
این جزء دستور است ولی آقا وزراء بالاخره حاضر شده اند به
مجلس شورای ملی میخواستیم صحبت مان را بکنیم آقایان مطمئن
باشند که همه ما هم باین رأی خواهیم داد خوب است
آقایان هم اجازه بدهند که لایحه سجل احوال مطرح
شود بعد هم آن مسئله خواهد گذشت و مثل همه ساله
عزای داری خواهد شد

رئیس - رأی میگیریم باین پیشنهاد

بعضی از نمایندگان - کدام پیشنهاد ؟

رئیس - پیشنهاد آقای روحی

(عده قیام نمودند)

دادگر - ملتفت نشدم که مقصودتان کدام پیشنهاد است

تکرار رأی بفرمائید .

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای روحی

آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند

(عده کمی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد . ماده واحده مطرح است

آقای رفیع

رفیع - موافقم .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده در کمیسیون محاسبات

بودم خیلی متأسر هستم که در روز نامه بیک

چیزی دیدم و روز نامه هم درست نوشته است

که کمیسیون محاسبات همچو کاری کرده است شما خودتان

میدانید که هیچ نظامنامه اختیار به کمیسیون محاسبات

نمیدهد . بودجه خرج است اداره مباشرت بر داشته بیک

خرجی را پیشنهاد کرده آورد بعنوان مشورت در کمیسیون

محاسبات بنده خبر دارم اعضاء محترم کمیسیون محاسبات

جمع شدند اینجا صحبت کردند گفتیم اگر این مجلس از

دوات است باید وزیر مالیه بیاید در اینجا اظهار کند

ما خودمان نباید نظامنامه را از دست بدهیم . این خرج

است پیشنهاد خرج را ما نمیتوانیم بکنیم باید وزیر مالیه

بیاید اینجا مجلس را معین کند . اگر از راه جرایم است

که در صندوق مجلس جمع شده است پنجهزار تومان در
صندوق مجلس جمع شده است این را ما گذاشته ایم
برای اینکه بعضی از فقرا و ابرائیهای بیچاره که مستأصل
میشوند به وکلا متوجه میشوند وکلا بمقام ریاست پیشنهاد
میکند بقدر رفع احتیاج بآنها داده شود

(همه به این نمایندگان)

آقا سید یعقوب - صبر کنید آقا تا بنده عرض

خودم را بکنم . این نسبت بآن اما نسبت باین

لایحه . در این لایحه کمیسیون محاسبات پیشنهاد

نکرده دو هزار و نهصد تومان پیشنهادی بسود

اداره مباشرت کرد بکمسیون محاسبات دو هزار و نهصد

تومان بعد در جلسه خصوصی مذاکره شد آقای ارباب

کیخسرو گفته اند که این دو هزار و نهصد تومان را

کمیسیون محاسبات پیشنهاد کرده است من بااخذ تومان

تخفیف داده بنده عرض میکنم نه هیچکدام از این

ها بکمسیون محاسبات نرفت کمیسیون محاسبات پیشنهاد

نکرد چون حق پیشنهاد را ندارد حق پیشنهاد با اداره

مباشرت است اداره مباشرت باید پیشنهادش بیاید به

مجلس و از مجلس رجوع شود بکمسیون محاسبات و

کمیسیون محاسبات رأی بدهد و ثانیاً خود کمیسیون

محاسبات پیشنهادش دو هزار و نهصد تومان بوده بعد

خودش میآید میگوید بااخذ تومان آنرا کسر کردم !!

آخر من قضاوت از مجلس میخواهم فکر کنید با این

ترتیب این خبر و این سابقه و این ترتیب یعنی چه !

نکند بگذارید این را اداره مباشرت تقدیم مقام ریاست

کند مقام ریاست فرستد بکمسیون محاسبات و کمیسیون

محاسبات لایحه اش را تنظیم کند و ایرانش را بعد این

هیچ چیزی درست نیست مقصودم این است که باین سابقه

و این ترتیب لواحق در مجلس نباید

کازرونی - همه اینها شده است

آقا سید یعقوب - بنده در کمیسیون محاسبات

هستم شده است ؟

کازرونی - هی مصنوعی شوند بشو .

(صدای زنگ رئیس)

رئیس - آقای رفیع

رفیع - نماینده محترم بدانند هر فعلی که از مجلس صادر شد آن قانون میشود. پارسال چه کردیم؟ هر کار پارسال کردیم امسال هم میکنیم. اگر پارسال برخلاف قانون بود خوب بود آقا میفرمودید تذکر میدادید رسیدگی میشد مجلس هم رای میداد. مقصود و منظور آقایان این است که برای شاعر اسلام عزاداری بکنند آن منظوری که آقا دارید که میگوئید بقرا پول بدهید هیچکس مخالف نیست البته اگر پولی باشد باید بقرا هم بدهند به آنها کمک بکنند ولی عمل سنه ماضیه بالاخره قانون است آن سال این ترتیب گذشت امسال هم باید همینطور باشد حالا آقای وزیر مالیه محل ندارند و قبول نمیکند باید خودشان بفرمایند ما که نباید از طرف وزیر مالیه حرف بزنیم.

وزیر مخبر کبسیون - عرض کنم که موضوع دو تا است: یکی اینکه عزاداری حضرت سیدالشهداء از صندوق جرایم داده شود یکی اینکه از بودجه کل مملکتی. اگر از صندوق جرایم باید داده شود همانطور که حضرت مستطاب عالی فرمودید البته مجلس مختار است از صندوق جرایم خودش اقامه عزاداری کند. یکی هم این است که از بودجه کل مملکتی داده شود اگر اینطور باشد همانطور که آقای آقا سید یعقوب تذکر دادند هر پیشنهاد خرجی را در این جا نمیشود کرد حالا هر کدام را مجلس تصویب کند البته آنطور باید اجرا شود

وزیر مالیه - عرض کنم این ماده بعقیده بنده يك نقص دارد نقص این است که معمولاً وقتی قانونی میگردد همیشه محل پرداختش معین میشود اینجا نوشته است وزارت مالیه مکلف است پردازد بسیار خوب وزارت مالیه میپردازد ولی باید معلوم شود که وزارت مالیه از چه محلی میپردازد بنده نظرم این است و پیشنهاد میکنم که نوشته شود از صرفه جوئیهای بودجه مجلس پردازد

مخبر - عرض کنم اینکه آقای وزیر مالیه اینجا پیشنهاد کردند از صرفه جوئیهای مجلس همه آقایان مسبقند که صرفه جوئیهای مجلس راجع بکارخانه کاغذ سازی است از آن محل فعلاً نمیتوانیم بدهیم وزیر مالیه - این نظریه که آقای مخبر کمیسیون اظهار کردند بعقیده بنده کافی برای رد مطلب نیست. آن قانون لغو نمیشود بر جای خودش باقی است. این مبلغی که اینجا تصویب میشود از جمع کل صرفه جوئی هائی که میبایستی صرف آوردن کارخانه کاغذ سازی بشود کمتر میشود این ضرری ندارد خود آقایان البته تصدیق می فرمائید که باید تعدیل بودجه مملکتی را در نظر گرفت و باسستی ماده قانونی که از مجلس میگردد مطابق اصول مالی باشد. و صرفه جوئی ها هم بطوری که بنده اطلاع دارم خیلی زیاد است چیزی نیست که دو هزار و چهار صد تومان یا دو هزار و هشتاد تومان از آن بردارید و باین مصرف بزنید ضرر کلی بآن محل نزنید این ضرر زیادی نیست باین جهت بنده اینطور پیشنهاد کردم خواست آقای مخبر هم قبول بفرمایند.

مخبر - عرض کنم که آقای وزیر محترم مالیه مسبق هستند يك قانونی که از مجلس گذشت به قوه خودش باقی است مگر اینکه قانون دیگری بیاید و آنرا لغو کند يك قانونی از مجلس گذشته است که صرفه جوئی های بودجه مجلس فقط و فقط باید برای کارخانه کاغذ سازی باشد حالا بنده عرض نمیکم که آن قانون لغو نشود عرض میکنم مادامی که آن قانون باقی است ما نمیتوانیم به صرفه جوئی مجلس دخالت کنیم مگر اینکه يك طرحی يك ماده قانونی بگذاریم که نصف آن قانون لغو باشد و يك قانون دیگری برای صرفه جوئی وضع کنیم ولی آن قانونی که از مجلس گذشته که صرفه جوئی بودجه مجلس شورای ملی فقط برای مصرف کاغذ سازی است بحال خود باقی است مادام که از طرف مجلس لغو نشود.

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده تصور میکنم جرائمی که صحبتش بود در جلسه خصوصی هم که صحبت کردیم راجع به جرائم يك مبلغ جزئی ما کسر پیدا کردیم زیرا در صندوق جرایم پنجهزار تومان و کسری بود سه هزار و کسری صحبت شد که باید بيك مصرف دیگری برسد دو هزار چیزی کسر باقی ماند برای این مصرف. اگر بخواهیم منحصر بکنیم آنوقت از دو هزار و چهار صد تومان که اداره مباشرت و کبسیون محاسبات گفته اند يك مبلغ جزئی کسر میآید يك کسر مهمی هم نیست که بعد از وضع آنچه در صندوق جرایم موجود است و باید پرداخته شود. حالا اینهم که میفرمائید مخالف با آن ماده قانون است با نیست نمیخواهیم در آن مبحث وارد بشویم. بنده خیال میکنم اگر آقای وزیر مالیه هم همراهی بفرمایند نسبت بتفاوت این عمل و آقای مخبر کبسیون هم همراهی بفرمایند از يك دوست هزار تومان صرفه جوئی مجلس این مبلغ کسر شود و آقای وزیر مالیه هم همراهی کنند که این هزار و کسری از محل جرائم پرداخته شود و بقیه از بودجه عمومی و مصرف خودش برسد

رئیس - آقای استرآبادی

استرآبادی - موافقم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - موافقم

رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - موافقم

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم بنده با هر يك قرانی که از مصرف کارخانه کاغذ سازی بهر مصرفی برسد روضه خوانی که هیچ نیاز هم بخوانند مخالف هستم. علاوه پنجهزار تومان وجوه جرایم حالا موجود است سه هزار و کسری آن را اداره مباشرت برای يك محلی لازم دانسته هزار و کسری بقی میماند اگر هفتصد تومان هم کسر بیاید تا آخر دوره جمع میشود. علاوه بر این هیچ الزامی ندارد که اداره مباشرت روضه خوانی با این تحمل که

مخالف با حیثیات و وضع خودش است بکنند. مجلس شورای ملی باید بتمام اهل مملکت و مردم يك رنگی نشان بدهند ما سه روز روضه میخوانیم سه بانصد تومان هزار و بانصد تومان دیگر ما مجبور نیستیم که این مبلغ زیاد را صرف این کار بکنیم. فرش است از این اطافه های بالا میبرند يك چادر هم از چادر های سلطنتی می آورند اینجا نصب میکنند این مخارج زیاد مورد ندارد پارسال بنده مخبر کمیسیون محاسبات بودم با آقای فیروز آبادی نشستیم هزار و کسری از مبلغ روضه خوانی کسر کردیم و آن يك شالهای بیموردی بود که باشخص داده میشد حالا حذف شده است این روضه خوانی با هزار و بانصد تومان میتواند اداره بشود بنده ام همین ترتیب پیشنهاد داده ام مبلغی هم که از وجوه جرائم موجود است. و بنده با اینکه از پول کارخانه کاغذ سازی مکه هم بروند مخالفم مخبر - نماینده محترم مبلغی را که میفرمایند با هزار تومان است یا هزار و بانصد تومان پیشنهاد کنند بنده هم موافقت میکنم

وزیر مالیه - در صورتیکه البته مخبر کمیسیون محاسبات با پیشنهاد آقای روحی موافقت بکنند پیشنهاد بنده دیگر موردی ندارد اول آن مقدم است ولی اگر با آن موافقت نکردند بنده در همان نظریه که عرض کردم باقی خواهم بود

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهادها قرائت میشود

(شرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد آقای اعتبار

بنده پیشنهاد میکنم مبلغ به دو هزار و چهار صد تومان تقلیل و اصلاح شود

پیشنهاد آقای دهستانی

بنده پیشنهاد میکنم دو هزار و چهار صد و نود تومان معین شود

پیشنهاد آقای روحی

پیشنهاد میکنم که به مبلغ یک هزار و بانصد تومان

رأی گرفته شود

روحی - (از محل جرائم) اضافه شود

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - بنده پیشنهادی را که عرض کردم نظرم به آن گفته آقای ارباب در جلسه گذشته بود که با دو هزار و چهار صد تومان این عزا داری را ممکن است تمام کرد و فلسفه این پیشنهاد که هزار و چهار و نود تومان را هم نفهمیده که چیست و خوب است آقایان هم موافقت فرمایند همین مبلغی که اداره مباشرت پیشنهاد کرده است که برای این کار کافی است رأی گرفته شود

رئیس - آقای ارباب

ارباب کیخسرو - بنده همان قسمی که در جلسه گذشته عرض کردم پانصد تومان از این مبلغ را کسر کرده ایم و دو هزار و چهار صد تومان را کافی دانستیم و توضیحاتی که در این باب لازم بود آروز عرض کرده . اما اینکه گفته میشود از صندوق جرائم داده شود گر بنا باشد از جرائم داده شود دیگر در مجلس که نباید مطرح شود و مصرف جرائم در جلسه خصوصی مذاکره شد و تشخیص مصرف آن هم با نمایندگان محترم است و دیگر موضوعی ندارد که این جا مذاکره شود . آن چیزی که در این جا مذاکره میشود برای این است که از خزانه مملکتی داده شود و بنده در آروز عرض کردم و عقیده بنده این بود (یعنی عقیده اداره مباشرت) که از این دو هزار و چهار صد تومان بکهازار تومان آن از خزانه مملکتی داده شود و بقیه اش که بکهازار و چهار صد تومان است از صندوق جرائم پرداخته شود و فی الواقع نظر ما این بود که آقایان موافقت کنند همان بکهازار تومان در مجلس تصویب شود که از خزانه مملکتی داده شود و بقیه از صندوق جرائم . دیگر بسته نظر آقایان است .

رئیس - اگر هزار تومان پیشنهاد میکنید همان

هزار تومان باید مطرح شود .

اعتبار - بنده این پیشنهاد را کرده ام .

(ماده واحده بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی به اداره مباشرت اجازه و اعتبار میدهد که برای اقامه عزا داری حضرت خامس آل عب علیه آلاف التحية والثناء در ایام نوزدهم و بیستم و بیست و یکم بعضی از نمایندگان - خیر آقا بیست و هفتم و بیست هشتم و بیست و نهم

(بقیه ماده بشرح ذیل خوانده شد)

در ایام بیست و هفتم و بیست و هشتم و بیست و نهم صفر اجراء وظیفه نموده و از باب مخارج آن مبلغ يك هزار تومان از وزارت مالیه در دست دارد و وزارت مالیه مکلف پرداخت است

خطیبی - از محل صرفه جوئی مملکتی را هم اضافه کنند وزیر مالیه - بعضی از آقایان میل دارند عوض اینکه نوشته شود از صرفه جوئی مجلس شورای ملی نوشته شود از صرفه جوئی مملکتی و نظرشان در این قسمت این است که صرفه جوئیهای مجلس را اختصاص دادند بمحل کار خانه کاغذ سازی و چون این مبلغ معتدلی نیست و آقایان هم نظر دارند که اینطور نوشته شود بنده مخالفت نمیکنم یکی از آقایان پیشنهاد کنند بنده هم موافقت میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای کازرونی

(بمضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که مبلغ بکهازار تومان کسر مخارج روضه خوانی از صرفه جوئیهای مملکتی پرداخته شود و وزارت مالیه مکلف پرداخت مبلغ مذکور است دشتی - این پیشنهاد خرج است

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - عرض کنم آن مبلغی که مربوط میشود به بودجه مجلس ابدأ مربوط به وزارت مالیه نیست و مربوط به خود مجلس است و آن قسمتی که مربوط به جرائم است البته مربوط وزارت مالیه نیست و عات اینکه این خبر به مجلس آمد و ما درش بحث میکنیم مربوط به همان

هزار تومانی است که باید از بودجه مملکتی گرفته شود و هیچ اشکالی هم ندارد . رای مجلس قانون است و بعد از آن که مجلس محلی را معین کرد و حضرت آقای وزیر مالیه هم موافقت فرمودند دیگر هیچ اشکالی وارد نخواهد بود که این هزار تومان از صرفه جوئیهای بودجه مملکتی پرداخته شود و استدعا میکنم آقایان موافقت فرمایند که زودتر این لایحه بگذرد و يك لایحه مفید تری بیاید .

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده فعلا وارد نمیشوم در این قضیه و در لزوم و عدم لزوم آن ولی ما باید نظامات مجلس را محترم بشماریم . مطابق نظامات مجلس وکیل حق پیشنهاد خرج ندارد و ما نمیتوانیم موافقت کنیم که مجلس تصویب اضافه خرج کند

کازرونی - اضافه خرج چه چیز است ؟

دشتی - پیشنهاد خرج این است که هزار تومان از بودجه مملکتی بردارند و صرف این کار کنند . عرض کنم ما ورفقایمان موافقت میکنیم با اینکه میگویند برای تعظیم شعائر اسلام روضه بخوانیم ولی باید با هر قدر پول که در صندوق جرائم داریم روضه خوانی بکنیم بنده نمیدانم که در دیوار را سبز رقرمز بکشند این تعظیم شعائر اسلام است ؟! آقای حاج آقا رضا رفیع روضه شاف یکی از روضه های مجلل این شهر است همه چیز هم مردم میدهند صد نفر هم روضه خوان دارند با این حال شصدهفتصد تومان بیشتر خرج نمی شود آخر برای سه روز روضه خوانی چرا سه هزار تومان باید خرج شود ؟ غیر از اینکه میخواهند يك عده نا راضی ها را راضی بکشند مقصود دیگری ندارند . هر طور میخواهند این سه روز خرج کنند از هفتصد تومان هشتصد تومان بیشتر خرج نخواهد داشت کاسه گرمتر از آتش چرا ؟! کسانی که مسلمان نیستند میخواهند از ما بیشتر از عزا داری طرفداری کنند آقا انقدر با مملکت بازی نکنید

مخبر - عرض کنم با قسمت اول فرمایشات نماینده محترم بنده کاملا موافقم و آن قسمت دوم را خوب است نماینده محترم به عرایض بنده گوش بدهند که آن عبارت خیلی حاد بود اولاً این کار جز به مسلمانها به هیچ کسی مربوط نیست و در کمیسیون محاسبات بنده بودم و حضرت آقای آقا سید یعقوب و آقای فیروزآبادی هم تشریف داشتند که این مبلغ را برای این کار معین کرده اند و این تصویب هم برای این بوده است که پارسال سه هزار و پانصد تومان خرج کرده اند و امسال دو هزار و چهار صد تومان برای این کار معین شده است خواهش میکنم که نماینده محترم توجه فرمایند که از این حرفهای تند دیگر نزنند رئیس - آقای ارباب

ارباب کیخسرو - بنده خیلی متأسف هستم که يك اشتباه بزرگی برای آقای دشتی پیش آمده است اولاً بنده اگر متصدی اداره مباشرت هستم در اثر رای مجلس شورای ملی متصدی هستم و از طرف خود رفته ام آنجا به نشینم و هر وقت هم يك کاری کرده ایم از طرف مجلس کرده ایم ، اگر مسلمان است از مجلس است و اگر غیر مسلمان هم هست از مجلس است . تمام این کار ها مربوط بمجلس است که ما اجرا کرده ایم ، مجلس هر رائی که بدهد ما اجرا خواهیم کرد خواه يك پول باشد خواه هزار تومان ما از پیش خود دمان هیچ چیز پیشنهاد نکرده ام ، رای مجلس را دیده ایم و بر طبق آن پیشنهاد کرده ایم (نمایندگان صحیح است) حالاهم مربوط به بنده نیست و اختیار در دست خود نمایندگان است . بنده نه يك پول از جیب خودم میدهم و نه رائی خودم در این باب دارم .

رئیس - آقای مخبر راجع باین پیشنهاد آقای کازرونی چه میفرمائید .

مخبر - يك مرتبه قرائت شود .

(بشرح سابق خوانده شد)

مخبر - وزیر محترم مالیه مملکت در این جا حاضر است

و آقای رئیس هم ملاحظه بفرمایند اگر مخالف با نظامنامه نیست و آقای وزیر مالیه هم قبول میکنند بنده هم قبول میکنم مرتضی قلیخان بیات - اجازه میفرمائید .
رئیس - در يك پیشنهاد چند نفر که نمیتوانند حرف بزنند .

مرتضی قلیخان بیات - میخواستم عرض کنم که مخالف نظامنامه نیست .

رئیس - رأی گرفته میشود به قابل توجه بودن این پیشنهاد آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام بفرمایند .
(اکثر قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد . میباید برای جلسه بعد .
قانون سجل احوال از ماده شش مطرح است . پیشنهاد آقای عدل

(مضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم آخر ماده ۶ بطریق ذیل اصلاح شود
طبيب معالج و غسال و قابله در موقع ولادت طفل متوفی یا فوت مادر در موقع وضع حمل نیز ملزم میباشد در ظرف بیست و چهار ساعت واقعه را به دفتر سجل احوال بانظمیه با کدخدای محل اطلاع دهند

رئیس - آقای عدل

عدل - عرض میشود اولاً بطوریکه آروز هم عرض کردم شرحی هم بقای وزیر عدلیه نوشتم که (در مواد پیش این طور نوشته شده است و همه جا قضیه را بنظمیه با کدخدای محل باید اطلاع بدهند) آیا ممکن است دفتر سجل احوال هم اطلاع بدهند یا نه ؟ ایشان گفتند جواب میدهم ولی جوابی ندادند . حالا در این ماده شش بر خلاف آن مواد است در اینجا فقط نوشته شده است به دفتر سجل احوال اطلاع بدهند و حال آنکه معلوم نیست که دفتر سجل احوال در هر دهی خواهد بود یا نه و خیلی دهات هست که بزودی شاید نتواند دفتر سجل احوال برسد ، برف میشود کولاک میشود هوا سرد است و ممکن نیست که در ظرف بیست و چهار ساعت نتواند این خبر را دفتر سجل احوال برساند

دیگر نگفته ام کدخدا مأمور سجل احوال خواهد بود بود بانه زیرا اگر کدخدا مأمور سجل احوال باشد از این که نوشته ام مأمور سجل احوال مقصود حاصل میشود و اگر هم کدخدا مأمور سجل احوال نباشد لابد يك دليلی خواهد داشت که اداره سجل احوال در فلان محل کدخدا را جزء مأمورین سجل احوال معین نکرده است و آنوقت این قید مضر است چون نظر اداره سجل احوال در این است که توفیق دفتر در همه جا باز نشده است کدخدایا را سمت مأموریت بدهد و خواهد داد و اگر در يك جائی ندهد البته این رطبق يك مصالحتی است و اگر در آنجا هم ما این کار را به او رجوع کنیم خوب نخواهد بود به این ملاحظه بنده تقاضا میکنم که آقای عدل هم بانظر آقای مخبر موافقت کنند و بهمین ترتیب ماده اصلاح شود که بعد از سجل احوال (و با مأمورین) هم اضافه شود .
عدل - بنده موافقت میکنم .

رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

(بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در ماده ۹ بعد از کلمه نزدیک ترین اضافه شود : وکیل و ناماینده .
رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - آقای وزیر مالیه توجه بفرمائید در این جا آخر احساسات انسان متأثر میشود ؟ وقتی يك بدری فوت میشود پسرش چطور میتواند برود در این مدت کم خبر بدهد ؟ این جا بنده پیشنهاد کردم که اضافه شود که نزدیکترین اقربا (با وکیل و ناماینده اش) که اگر خودش نمیتواند برود و سر ختم نشده است نوکرش را بفرستد .

مخبر - با مفهوم پیشنهاد آقا بنده موافقت میکنم ولی باید جاییش را تغییر داد که عبرت اینطور اصلاح شود که نزدیکترین اقربای شخص متوفی یا وکیل و نماینده او

آقا سید یعقوب - بنده قبول میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی

(مضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در غیر شهرها مأمورین باید بکدخدای محل اطلاع بدهند کدخدا هم پانزده روز يك مرتبه بانباره سجل احوال اطلاع بدهد

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - قانون گذار باید در هر حال مراعات حال مردم و مراعات آسایش مردم را بکند در بسیاری از دهات ممکن است دفتر سجل احوال نباشد بلکه بعضی دهات کدخدا هم ندارد ، بعضی دهات هست که تا شهر بیست فرسخ سی فرسخ فاصله دارند و اگر این قانون به این ترتیب بقی باشد اسباب زحمت بجهت مردم میشود بنده پیشنهاد کرده که در دهات اشخاصی که مأمورین واقعه را به سجل احوال اطلاع بدهند به کدخدا اطلاع بدهند و کدخدا هم هر پانزده روز يك مرتبه به دفتر سجل احوال وقایع را اطلاع بدهد چون کدخدا با واسطه بعد مسافت یا کارهای شخصی که دارد نمیتواند هر دفعه به دفتر سجل احوال اطلاع بدهد باید آن خبرها را جمع کند و پانزده روز يك مرتبه رایورتهای خودش را به دفتر سجل احوال اطلاع بدهد . و با این ترتیب کار مردم دهات سهل تر میشود . بنده این پیشنهاد را کردم و انشاء الله موافقت خواهد شد

مخبر - در این جا پیش بینی نکرده ام که کدخدا جزء مأمورین است و در ماده چهاردهم که کدخدا يك وظایفی دارد نوشته نشده است که چه وقت کدخدا باید اداره سجل احوال اطلاع بدهد در این جا فقط تکلیف اشخاصی را معین کرده ام که چه وقت باید به اداره سجل احوال یا مأمور سجل احوال (که با اداره نظمیه است و یا کدخدای محل) اطلاع بدهد و اینکه کدخدا تا چه مدت مجبور است که به دفتر سجل احوال اطلاع بدهد این از مسائل فرعی است که در نظامنامه پیش بینی خواهد شد و در آنجا رعایت بعد مسافت و بعضی چیزهای دیگر میشود و از این حیث جای هیچ تکراری برای آقای

ندست .

رئیس - رأی گرفته میشود به قابل توجه بودن پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(معدودی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . ماده ششم با اصلاحاتی که شده است قرائت میشود و رای میکنیم .
(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده ۶ - در مورد فوت اطلاع دادن به ادارات با مأمورین فوق الذکر باید در ظرف چهار و هشت ساعت بعمل آید . دادن این اطلاع بعهده نزدیکترین اقربای حاضر شخص متوفی و در صورت نبودن اقربای مذکور بعهده سرپرست ساکنین خانه و در صورت نبودن سرپرست بعهده مستخدمین خانه است که فوت در آنجا واقع شده و مأمورین باید پس از تکمیل تحقیقات در اسرع اوقات مراتب را به مأمورین سجل احوال اطلاع و تشخیص مذکوره در فوق را مطلع نمایند که برای اجرای ثبت واقعه بدفتر سجل احوال مراجعه کنند طیب معالیم و غسل و قباله در موقع ولادت طفل متوفی بافوت مادر در موقع وضع حمل نیز ملزم میباشند در ظرف بیست و چهار ساعت واقعه را کتباً بدفتر سجل احوال اطلاع دهند تبصره ۱ - نسبت به فوت اشخاصی که دارای منزل ثبت و اقربای حاضر نیستند یا به تنهایی در یک منزل زندگی میکنند ادارات و مأمورین فوق مکلف هستند مراتب را تحقیق و پس از تشخیص صحت واقعه در اسرع اوقات فوت را به مأمورین سجل احوال اطلاع دهند

تبصره (۲) - اشخاصی که در مؤسسات عام المنفعه فوت نمایند رؤسای مؤسسات مزبور مکلفند مراتب را در ظرف بیست و چهار ساعت بمأمورین نظمی یا کادخدا اطلاع دهند

مخبر - اجازه میفرمائید؟ در آخر ماده شش بعد از بدفتر سجل احوال یا مأمورین سجل احوال باید اضافه شود .

رئیس - رأی گرفته میشود ماده شش با این اصلاح آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند
(اغلب بر خاستند)
رئیس - تصویب شد . ماده هفتم
(بمضمون آتی خوانده شد)

ماده هفتم - پس از یکسال از اجرای سجل احوال در هر محل کسائیکه ورقه هویت نداشته باشند یا تکالیفی را که در مواد یک و چهار و پنج و شش در عهده آنها قرار گرفته انجام ندهند محکوم بحبس از یک تا هفت روز یا جزای نقدی تا پنجتومان و در صورت ادامه و تکرار از هشت روز تا یکماه حبس یا تادیبه جزای نقدی از پنجتومان و یکقران تا پنجاه تومان خواهند بود تبصره - مأمورین سجل احوال موظفند برای تعقیب متخلفین از مقررات بمدعی العموم مراجعه نمایند

رئیس - آقای ملک مدنی
ملک مدنی - بنده در نور اول این قانون در ماده هفت هم عقاید خودم را عرض کردم ولی متأسفانه کیسیون هیچوجه به آن پیشنهادها توجه نکرده است و با همان شدت ماده را تنظیم کرده اند . آرزو عرض کردم اولاً باید اضافه شود بعد از تصویب این قانون . در نقاطی که اداره سجل احوال تأسیس میشود بعد از تصویب این قانون . خیلی جاها هست که اداره سجل احوال تأسیس شده ولی هنوز همه مردم ورقه نگرفته اند و ممکن است این ماده قانون با آنها تماس پیدا کند و اسباب زحمت مردم فراهم شود . بعد هم اشخاصی که در دهات نشسته اند این قدر مجازات برایشان معین کردن خیلی زیاد است لا اقل باید یک روز حبس و یک تومان جزای نقدی و در صورتیکه تکرار کند ضعف آن باشد . اینجا بکمرته پنجتومان را پنجاه تومان کرده اند و بنده با این ترتیب مخالفم .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - بنده هم مخالفم .
رئیس - آقای باستانی

باستانی - بنده هم مخالفم .

رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که نظر اول آقای ملک مدنی وارد بود و پیشنهادی هم برای اصلاح آن شده است و باید یک سال پس از اجرای این قانون باشد . زیرا ممکن است مواردی باشد که با گذشتن مدت زیادی هنوز اوراقشان را تکمیل نکرده باشند ولی آن قسمتی را که راجع بمجازات فرمودند زیاد است تصور میکنم زیاد باشد زیرا زیاد مساعه در کارها میشود و باید یک جریمه در کار باشد که زود تر اقدام نمایند بعلاوه اشتباه نکنند این حبسها قابل اتیان است و ممکن است مدت حبس اتیان شود .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - آقای مخبر توجه فرمایند . آقای وزیر مالیه هم توجه فرمایند . این یک قانونی نیست که آتقدر عقاب برای مردم قرار بدهیم که جان مردم گرفته شود . یک قانون سجل احوالی است که کم کم میخواهیم مردم را عادت بدهیم . نه اینکه بکمرته تخلف کرد پنجتومان بدهد دو مرتبه تخلف کرد پنجاه تومان بدهد بگمراه حبس شود . سه مرتبه تخلف کرد بدارش نریم خیر باید یک قدری با مردم باعطوفت وارد رفت این قسمت یکسال بعد از تصویب و اجرای این قانون هم اینجا نوشته نشده و بنده آنرا پیشنهاد کرده ام . یک قسمت دیگر مخالفت بنده راجع باین قسمت است که در صورت تخلف پنجتومان جزای نقدی و تا هفت روز حبس و در صورت ادامه و تکرار از پنجتومان تا پنجاه تومان نقد تا یکماه هم حبس خیلی زیاد است و همان حبسی را که در همان جا بیان کرده اند کافی است این است که این قسمت « در صورت تکرار و ادامه » تا آخر ماده پیشنهاد حذف میکنم .

مخبر - در موقع پیشنهاد خوردن آن را بفرمائید

رئیس - آقای باستانی

باستانی - مخالفت بنده از نقطه نظر مجازات متخلف

نیست البته باید يك وسائلی در خود قانون اتخاذ کرد که قانون اجرا شود . حقیقتاً در مملکت ایران قانون بطور اختیار اجرا نمیشود و هر قانونی که اختیار درش بوده است کان لم یکن مانده است مثل قانون تجارت و خیلی از قوانین دیگر که مجلس وضع کرده است ولی اینکه اینجا نوشته شده است پس از یکسال از اجرای سجل احوال در هر محل (که یکی از آقایان هم اعتراض کرد) ابتدایش از کی است . معنیش این است بنده که يك سال و نیم است از تاریخ سجل احوال گذشته و هنوز ورقه نگرفته ام فردا مطابق این قانون تا یکسال اگر ورقه گرفته نشد مردم را مجازات کنند؟ در هر حال عبارت این ماده گنگ است خوبست توضیح دهند که ما هم مقصود را مانفت بشویم

وزیر مالیه - پیشنهاد کنید قبول میشود .
مخبر - بطوریکه نماینده محترم آقای دادگر هم فرمودند این مسئله را شاید کمیسیون هم قبول کند . در موقع پیشنهاد بفرمائید قبول خواهیم کرد
رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - اینجا با این ترتیب که آتقدر جریمه برای مردم معین کرده اند اسباب زحمت مردم فراهم خواهد شد قانون را باید طوری نوشت که قابل عمل باشد این قانون به این طریق قابل عمل نیست و اینطور که اینجا نوشته شده است معلوم نیست اولش از کی است خوب است ابتدای آن معلوم شود که پس از یکسال اگر ورقه گرفته نشد جریمه کنند و الا با این ترتیب اسباب اشکال برای مردم فراهم خواهد شد .

رئیس پیشنهادها قرائت میشود . پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب .

(بشرح آتی خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در ماده هفت بعد از کلمه يك سال اضافه شود بعد از تصویب این قانون و اجراء الی آخر
رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - تصور میکنم با این ترتیب رفع

انکال آقای باسائی هم بشود و الا اینطور که اینجا نوشته شده است (بعد از یکسال از اجراء سجل احوال) خیلی جاها هست که یکسال هم بیشتر است سجل احوال اجرا شده است و به مجرد اینکه این قانون تصویب شد باید تمام اشخاص در تحت این مجازات در آیند . این است که همانطور که در ماده اول اصلاح کردیم (پس از تصویب این قانون و اجراء سجل احوال در هر حوزه) اینجا هم باید همانطور اصلاح شود که آنوقت اگر کسی تخلف کرد آن عقب برایش باشد و این یکسال ظرف مدت است . این نظر بنده بود که این پیشنهاد را کردم .

مخبر - عرض کنم اشکالی که فرمودند وارد نیست چون در قانون سجل احوال سابق هم عیناً این ماده و این مجازات مندرج است و تمام اشخاصی که تخلف کرده اند بر طبق آن قانون بایستی مجازات شوند ولی از نقطه نظر ارفق و برای اینکه رعایت نظر آقایان هم بشود عین عبارت که در ماده اول نوشته شده است اگر آقای آقا سید یعقوب هم موافقت کنند در اینجا نوشته شود بنده هم قبول میکنم که اضافه شود پس از تصویب این قانون و اقصاء مدت يك سال از تاریخ تصویب قانون و اجرای سجل احوال در هر محل کسانیکه ورقه سجل احوال نداشته باشند .

آقا سید یعقوب - بنده هم همینطور قبول میکنم
رئیس - پیشنهاد دیگر آقای آقا سید یعقوب
(بمضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم ماده هفت این نوع اصلاح شود پس از يك سال بعد از تصویب این قانون و اجرای سجل احوال در هر محل کسانیکه ورقه هويت نداشته باشند با تکالیفی را که در مواد يك و چهار و پنج و شش در عهده آنها قرار گرفته انجام نمایند محکوم به حبس از يك تا هفت روز یا جزای نقدی از پنجقران تا یکتومان خواهند بود .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - همانطور که عرض کردم نظرمان این است که قانون را بقدر امکان سهیل بدهیم و اینجا که نوشته شده است در صورت دائمه و تکرار از هشت روز تا یکماه حبس و تا پنجاه تومان جزای نقدی بدهند این را بنده حذف کرده ولی چون میخواستم پیشنهاد حذف بکنم ماده را اینطور اصلاح کردم که قسمت در صورت تکرار و ادامه از بین برود و این قسمت را هم اصلاح کردم که جزای نقدی از پنجقران تا پنج تومان باشد . چون این قانون به دهات میرود و خانه مور بشیمی دریا است پنجقران هم برای آنها زیاد است . این است که پیشنهاد کردم از پنجقران تا پنجتومان باشد حالا خوب است آقای مخبر هم با حل فقر رجم و قبول بفرمایند . مخبر - قسمت اول را بطوریکه خود نوشته پیشنهاد کردم نظر آقای آقا سید یعقوب هم همین میشود و قسمت دوم را هم برای اینکه تا اندازه رعایت حال مرده شده باشد بنده موافقت میکنم و قبول میکنم .
رئیس - پیشنهاد آقای شریعت زاده .
(بمضمون ذیل خوانده شد)

اصلاح ماده هفتم از تاریخ تصویب این قانون تا یکسال در تقاطعی که مؤسسات سجل احوال دائر است و از تاریخ دائر شدن سجل احوال در تقاطعی که دائر نیست تا يك سال الی آخر
رئیس - آقای شریعت زاده .

شریعت زاده - چون نظر آقایان این بود که تصریح شود از تاریخ دائر شدن مؤسسات سجل احوال و شروع بکار تا يك سال اشخاص مهلت داشته باشند . و آن عبارات سابق این نظر را تأمین نمیکرد این بود که بنده پیشنهاد کردم از تاریخ تصویب این قانون تا يك سال در تقاطعی که ادارات سجل احوال دائر است و در جاهائی که دائر نیست از تاریخ دائر شدن تا يك سال و این عبارت معصود را تأمین میکند
مخبر - با اصلاحی که قبلاً شد گمان میکنم این نظریه کاملاً تأمین شده باشد

شریعت زاده - مسترد میکنم
رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی
فیروز آبادی - نظر بنده تأمین شد .
رئیس - پیشنهاد آقای دهستانی
(بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم در تبصره يك ماده هفتم بعد از کلمه ثبت شده است علاوه شود ولو قبل از تصویب این قانون هم باشد دیگری حق اختیار آن اسم را در آن حوزه ندارد الی آخر

مخبر - مربوط باین ماده نیست
دهستانی - مقصود بنده این است که بعد از تصویب این قانون اشخاص لزوماً سجل احوال دیگر آرا برای خودشان اختصاص بدهند . البته آقایان مستحضر هستند که سابقاً هر کس برای خودش يك اسمی معین کرده است اگر در اینجا این قید را نکنیم اسباب اشکال فراهم خواهد شد . از این نظر بنده پیشنهاد کردم اشخاصی که در دفاتر سابق سجل احوال نام خانوادگی برایشان معین شده بهمان ترتیب آن اسم برایشان باقی باشد .

مخبر - گویا تا بنده محترم توجه فرمودند که این قضیه مربوط به این ماده نیست
رئیس - پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب
(بترتیب ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بعد از کلمه حبس اضافه شود قابل اتیاع .
مخبر - تصور میکنم عبارت ماده نظر آقای آقا را تأمین میکند زیرا نوشته شده است از يك تا هفت روز حبس و یا جزای نقدی تا پنجتومان خواهد بود و محتاج به این پیشنهاد نیست

رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - نظر بنده این بود که در اینجا تصریح شود که این حبس قابل اتیاع است و میشود تبدیل به جزای نقدی کرد .
مخبر - بنده خیال میکردم نظریه آقایان این است که

اختیاری باشد که محکمه تواند بکنفر یا محکوم به جزای نقدی بکند یا به حبس از این نظر گفتیم
نامین شده است ولی چون مقرر آیند نظرشان این است که حبس هم قابل اتیاع باشد نمیتوانم موافقت کنم زیرا یکوقت ممکن است محکمه مقتضی بداند که بکنفر را محکوم به حبس بکند بد اینجهه نمیتوانم قبول کنم
رئیس - آقای دادگر

دادگر - عرض کنم که این نظر بکه آقای مخبر اظهار داشتند نظر مشکوکی شد . حبس قابل اتیاع اصطلاحاً بحبس میگویند که اگر محکوم نخواهد بتواند حبس خود را بخرد و نظر ما هم از وضع این ماده همین بوده است که محکوم بحبس بتواند حبس خود را بخرد و نظر آقای آقا سید یعقوب صحیح است خوب است آقای مخبر هم با آن موافقت کنند

وزیر مالیه - مقصود آقایان از اینکه میفرمایند حبس قابل اتیاع نوشته شود چیست ؟ این است که حتماً این حبس را محکوم بخرد ؟ یا اینکه هم بتواند بخرد و هم بتواند نخرد . باید این مطلب روشن شود اگر اینجا نوشته شود حبس قابل اتیاع هر کس جزئی توانائی داشته باشد حبسش را میخرد . در صورتیکه اینطور که اینجا نوشته شده است حبس به جزای نقدی این بسته بنظر محکمه است که اگر محکمه صلاح دید محکوم به حبس میکند و اگر صلاح دید محکوم بجزای نقدی میکنند و من معتقد نیستم آقایان نظرشان این باشد که محکمه نتواند متخلف را محکوم بحبس کند و باید محکمه آزاد باشد که بتواند يك کسی این مجازات را بدهد و يك کسی آن مجازات را خوب است آقایان موافقت بفرمایند همانطور که در ماده نوشته شده است باقی بماند

رئیس - رأی گرفته میشود به قبل توجه بودند
این پیشنهاد آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)
رئیس - قابل توجه شد . به پیشنهاد آقای دهستانی
رأی گرفته نشد . باید رأی گرفته شود

مخبر - مربوط به این ماده نبود.

رئیس - ایشان که پس نمیگیرند

دهستانی - اگر مربوط به این ماده نبود مسترد میدارم.

رئیس - پیشنهاد آقای یاسائی

(مضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم تبصره ماده هفتم به نحو ذیل اصلاح شود

تبصره - مأمورین سجل احوال موظفند برای تعقیب مستخلفین از مقررات فوق به مدعی العموم یا امئای صالح محل مراجعه نمایند
رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - عرض شود آقایان در نظر نگرفتند که این قانون بطور مطلق برای مملکت اسباب اشکال میشود اینجا نوشته شده است به مدعی العموم مراجعه شود ولی همه جا مدعی العموم نیست در تمام فارس يك مدعی العموم فقط در شیراز هست آنوقت در بلوکات و قصبات هر تخلفی میشود که رسیدگی آن هم صلاحیتش قانونا با صلاحیت است اگر بنا باشد اشخاص را ببرند به مرکز و بعد برگردانند به محل این اسباب زحمت خواهد شد همینطور در کرمان و سایر جاها از این جهت بنده پیشنهاد کردم که به امئای صالح در هر کجا که باشند رجوع نمایند و دعوی هم رسیدگی با صلاحیت است و اینها حبس هائی است که خود محکمه صلاحیت معین میکنند مربوط به مدعی العموم نیست

مخبر - عرض کنم در اصل نظریه نماینده محترم خود بنده هم موافقت دارم که در خیلی از نقاط مدعی العموم نیست برای اینکه محاکم ابتدائی تشکیل نشده و بایستی اشخاصی که تخلف از مقررات میکنند مجازات شوند و اما این را هم که فرمودند به امین صالح مراجعه کنند نمیتوانم قبول کنم زیرا امین صالح نمیتواند مدعی بشود و اقامه دعوی نکند بنده خیال میکنم بهتر این است موافقت بفرمائید نوشته

شود مدعی العموم یا قائم مقام او . قائم مقام مدعی العموم هم نظمی و مأمورین آن میباشد با این ترتیب بنده هم موافقت میکنم و الا امین صالح نمیتواند اقامه دعوی نکند زیرا او قاضی است . در نقاطی که مدعی العموم هست او اقامه دعوی میکند و در نقاطی که نیست قائم مقام او که مأمورین نظمی هستند اقامه دعوی میکنند خود قاضی نمیتواند اقامه دعوی نماید .

رئیس - رای میگیریم بقابل توجه بودن پیشنهاد آقای یاسائی آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند (اکثر بر خاستند)
رئیس - قابل توجه شد . ماده هشتم (این قسم قرائت گردید)

ماده ۸ - اداره کل احصائیه و سجل احوال مملکتی حق دارد که از تاریخ تصویب این قانون تا دو سال اوراق اظهار نامه و هویتی را که قبل از فروردین ۱۳۰۷ داده شده و آنها را محتاج تصحیح میدانند تجدید نظر کرده با اطلاع صاحب ورقه هویت تصحیح نماید و همچنین اشخاصی ذی نفع اگر اعتراضی بر اوراق صادره دارند میتوانند در ظرف دو سال فوق اداره سجل احوال رجوع کرده و اعتراض خود را اظهار نمایند و اداره مذکوره اگر اعتراض را وارد دید اوراق را با اطلاع شخص معترض تصحیح خواهد نمود

تبصره - اشخاص ذی نفع اگر اعتراض بر تجدید نظر و تصحیحی که اداره سجل احوال در اوراق کرده داشته باشند میتوانند تا دو ماه پس از تصحیح و صدور ورقه هویت جدید بمحاکم صالحه مراجعه نمایند

رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - بفرمائید بعضی از آقایان اصل بیت التصدیقه این لایحه همین ماده است که الان مطرح است و بنده نظری که در بدین تحقیق که متوجه خواهد شد برای مردم این ماده بالاخره جان ما را خواهد گرفت . بنده حالا وارد نمیشوم که بخواهم ایرادی بکنم بر مأمورین سابق که چه کردند . ملت و مردم تقصیر ندارند مأمورین اینکار

را کردند . خود وزیر داخله که شخص منصف و حقیقت داری است میدانند که مأمورین سجل احوال یکسال قبل چه جور با مردم کردند و چه کار کردند حالا ما بیائیم و اختیار بدهیم بآقای سجل احوال که اختیار در دست خودت است تازه باب نزاع را ما ایجاد می کنیم در صورتیکه ما باید قانونی وضع بکنیم که باب نزاع را بر طرف کند حالا ما میائیم و يك ماده می گذرانیم که آن کار هائی را که کرده حالا با اختیار خودت است هر کجا را که نظرت هست تجدید نظر کن هر جا که میل نکردی تجدید نظر نکن بنده عقیده ندارم که این وضع قانون وضع با عدالتی باشد که ما اختیار بدهیم بدست مأمور که هر کجا نظر دارد و مصلحت میدانند تجدید نظر بکنند . بنده کاملا با این قسمت مخالف هستم چون باب منازعات بر داشته نمیشود و بنده بطور نزاکت این را عرض میکنم که باب منازعه بر داشته نمیشود ، و الا این را عرض میکردم که باب رشوه و ارتشاء بر داشته نمیشود و این ماده باز می کند باب رشوه و ارتشاء را . وقتی که قابل شویم هر کجا که مأمور سجل احوال میل کرد حق از برای او است که تجدید نظر کند این خوب ترتیب نمیشود . خود آقای وزیر مالیه که آروز نسیب آورده اند و مدافع هستند میل داشته و تصدیق می فرمایند که همچو حقی را ما بطور اطلاق نمی توانیم بدست مأمور بدهیم . آخر بچه دلیل اینکار را می کنیم ؟ او که امام زمان نیست ملائکه کرو بین که نیست . همین مأمورینی هستند که دو سال قبل از این با حال فلاکت از این شهر رفتند و امروز متمول برگشته اند . حالا باز میگوئیم که آقا اختیار در دست خودت است باز در هر ده که وارد شد يك حاجی زاده را که دید دیگر برای آن حاجی زاده و برای خاندان او بد بخت او کافی است . يك پیشنهادی آقای مدرس کرده اند بنده هم آن را دیدم يك پیشنهادی هم بنده کرده ام ولی پیشنهاد بنده متفاوت است پیشنهاد اول بنده این بود که در شور اول هم عرض کردم با آقای دادگر هم مذاکره کردم و

الان می خوانم چون آن روز آقای داور این جا مدافع بودند گفتند اگر ما بخواهیم تمام اوراق سابق را کان لم یکن نگاه کنیم نسبت بنظام وظیفه که ما داریم يك قدری اشکال پیدا میکنند بنده يك پیشنهادی دادم که ما برای خاطر يك کلمه که نباید همه را در آتش بیندازیم بنده این جور پیشنهاد کردم که الان می خوانم : مشمولین نظام مطابق اوراق سابق بحال خود بقی اداره سجل احوال حق ندارد در اوراق گذشته تجدید نظر کند بقیه اوراق بلا اثر است دیگر دست از جانب مردم بردارند از امروز که اداره سجل احوال در هر گوشه تشکیل شد ورقه بدهد ورقه هم بمانی است و از امروز آنها را کان لم یکن قرار دهند این را من پیشنهاد کردم در شور اول که مشمولین نظام مطابق اوراق سابق بحال خود باقی باشد و حق ندارند در آن تجدید نظر کنند ولی در بقیه اوراقی که زیر و زبر کرده اند و در دست کاری شده است بلا اثر باشد و از امروز اداره سجل احوال در این مملکت شروع کند بورقه دادن مطابق قاعده و ترتیب صحیح که مردم راحت باشند اگر این را قبول نمیکنید و قسم خورده اید که این ماده بهمین طریق باید بقی باشد پس بیائید و حق اعتراض را بدهید بآن شخصی که صاحب ورقه و صاحب حق است نه اینکه اداره این حق را داشته باشد بنده اگر اعتراضی نسبت بسجل احوال خودم دارم خودم حق داشته باشم بروم آن جا اعتراض کنم و اقامه دعوی بکنم نه اینکه مأمور حق داشته باشد خودش یکی از این دو تا را قبول کنید . خود آقای وزیر مالیه کاملا از اخلاق اهالی این مملکت مستحضرند رفته اند دیده اند و میدانند که این ماده باین جور يك ملامتی است که بجان مردم خواهد افتاد .

وزیر مالیه - همانطوریکه نماینده محترم فرمودند این ماده ماده مهم این قانون است و در حقیقت اصلاح قانون سجل احوال و اصلاح دفاتر احصائیه اگر لازم است این ماده هم لازم است اگر لازم نیست و با اساس موافق نیستند آنوقت با این ماده هم البته مخالف

هستند. این مطلب البته خیلی منطقی و روشن است. آقای آقا سید یعقوب فرمودند که ما این اختیار را چطور بیائیم بدهیم بیک مأموری که آن مأمور مالانکه نیست. این صحیح است که مأمورین مالانکه نیستند.

مدرس - جن هم نیستند

وزیر مالیه - یا شاید بقول آقا جن هم نباشند. لکن بنده میخواهم پرسیم از آقای آقا سید یعقوب آیا از نقطه نظر منطقی این اظهاری را که میکنند خودش نقص هر عملی و نقص هر قانون گذاری نیست؟ از برای اینکه اختیار دادن باین که این خراب را اصلاح کنی یا اختیار دادن باینکه برو فلان حکم را اجرا کن چه فرق دارد؟ هیچ فرقی ندارد. شما اگر این اوراق هویتی که الان در دست مردم است خوب و درست میدانید که هیچ بنده هم عرضی ندارم. اگر تصدیق ندارید بیک اشخاصی هستند که شانزده هفده سال دارند ورقه هویت شان شصت ساله است یا بیک اشخاصی هستند چهل یا پنجاه سال دارند و آن ها را نوزده ساله و بیست ساله نوشته اند و مشمول سر نازی واقع شده اند. که بنده دعوت نان می کنم بیائید با هم برویم بیرون و بنده اینها را نشان میدهم بشما. در عشرت آباد توی همین کسانی که دارند بیک و دومی کنند اگر اشخاص پنجاه ساله ندیدید؟! همینطور اگر بروید در دهات خواهید دید اشخاصی را که هفده هیجده ساله هستند ورقه هویت شان شصت ساله است همینطور اشخاص چهل پنجاه ساله ورقه شان بیست ساله است علاوه بر این غلط بودن قضیه سن یکی از معایب است. آخر این ورقه هویت بیک شرایط دیگری هم قانون برایش معین کرده است امضاء می خواهد شهادت می خواهد بیک مراتب دیگری دارد تا وقتی که این بیک ورقه هویت صحیح بشود ولی این مراتب اغلب ناقص است و باید اصلاح شود بیک چیز را هم نباید فراموش فرمائید که آن مأمورینی که میروند و بدکاری می کنند اغلب آن مأمور شریکش

آن موافقت دارند قابل قبول است چرا؟ برای اینکه از نقطه نظر نظام وظیفه بسیار خوب است ولی اگر آقایان بخواهند اوراق هویت را از نقطه نظر اصل قانون سجل احوال و آثار دیگرش ملاحظه بکنند این پیشنهاد آنوقت کافی نیست و ماده همانطور که در قانون نوشته شده کافی است شما میگوئید مأمورین رفتند و بد عمل کردند خوب چه باید کرد؟ در مقابل باید خودشان را پیدا کرد و مجازات کرد آنوقت آن عمل لغو را چه باید کرد؟ باید عمل لغو را هم اصلاح کرد. اگر شما دیدید که مأمورین رفتند بفلان ولایت یا فلان ایالت و در آنجا اداره سجل احوال را بد اداره کردند این را ما می توانیم از سر بگیریم و سعی کنیم که بیک مأمورین صحیحی این دفعه بروند و آن کارها را دیگر نکنند ولی اگر نمی خواهید این اطمینان را پیدا کنید و بطرف مخالفت اطمینان دارید و قطع دارید که مأمورین میروند و باز بد عمل می کنند بعقیده بنده باید قانون را اصلاح عمل نکرد و بکلی از قانون صرف نظر کرد والا شما میگوئید بد است و مردم را توی آتش میزنند. بیک بدی رایک ورقه غلطی را بیک دفتر سجل احوال باطلی را که یا مأمور این کار را کرده است یا مأمور و مردم با هم کرده اند شما میگوئید این اوراق همینطور باشد؟ پیشنهاد شما این است که در بیک قسمت بیابند اصلاح کنند یعنی قسمت بین ۲۲ و ۲۶ سال را. این البته از نظر نظام وظیفه مؤثر است ولی باقی مسائل را اصلاح نمی کند. آقای آقا سید یعقوب میفرمایند بیائیم و همه را ملغی کنیم فقط آن اوراقی را که مربوط بمشمولین نظام وظیفه میشود تجدید نظر کنند. این پیشنهادی که آقا کرده اند تفاوتش با این قانون این است که ماده قانون تشخیص دفاتر و محل هائی که برای این تجدید نظر لازم است بعهده سجل احوال واگذار کرده است آقا میفرمایند که بطور کلی همه را حالا ممکن است در بیک قسمت هائی بیک نواحی و ولایاتی موجود باشد که در آنجا دفاتر سجل احوال و ترتیبش عیبی نداشته باشد و اوراقش

خوب داده شده باشد این قبیل جاهام البته بنظر شما مشمول تجدید نظر است ولی از نقطه نظر اداری و بودجه بک قدری مشکل است و رویهمرفته اگر اصلاح قانون را بخواهید یا باید همانطوریکه ماده هست قبول کنید و اعتماد کنید که اداره سجل احوال فقط آن نواحی را دست میزند که معیوب است و آن هم دیگر را جمع بسن ۲۲ و ۲۴ و ۲۶ سال نمیشود و بطور کلی است و آن وحشت و اضطراب هائی که آقا دارند پیش نمی آید. مثلاً بطور کلی میگوید در ناحیه همدان یا ناحیه عراق یا ناحیه کرمانشاهان اوراقی که صادر شده تجدید نظر لازم دارد و دیگر داخل ورقه نمیشوند که ببینند این ورقه اش بیست و دو سال بوده آن یکی سی سال و الا خود این را هم من میترسم بیک راهی برای بیک کار هائی باز بکند. اگر بالاخره نظر اصلاح کلی داشته باشد ماده پیشنهادی را قبول کنید بهتر است. بنده درست از سابقه مذاکرات و مباحثاتی که تا بحال شده است از جزئیاتش مسبوق نیستم. اینجا خواستم مطلب را روشن کنم که دقت کنیم و وضعیت را درست تجزیه کنیم آنوقت بعد هر کدام از نظر ها را که آقایان خواستند انتخاب کنند پیشنهاد بفرمایند. بالاخره سه قسم میشود این امر را اصلاح کرد یکی اینکه مقصد را فقط نظام وظیفه قرار بدهیم و بروم روی اصلی که آقای مدرس و آقا سید یعقوب و بعضی از آقایان پیشنهاد کرده اند یا موافق هستند یعنی اختیار تجدید را برای بیک اوراقی که بعقیده آقایان تا ۲۴ یا ۲۵ یا ۲۶ سال و بعقیده بنده تا سی سال (حالا سر بیک سال و دو سال کم و زیاد آن بعد درش حرف میزنیم و اصلاح می کنیم) بیک وقت این است که شما نظام وظیفه را منظور ندارید و مقصودتان اصل عمل است یعنی بالاخره اگر شما بخواهید بیک ورقه را محکمه ترتیب اثر قانونی بدهد (نه اینکه آن طور رد کند و بگوید این کار ارکان قانونیش غلط است و شهود اقامه نشده است یا امضاء نشده است یا (چه و چه شده) آنوقت باید تمام این اوراق را اصلاح کنید حالا باید

یکی از این دو قسم معتقد باشید یا اینکه همین ماده را تصدیق کنید و واگذار کنید بمأمور سجل احوال که هر ناحیه را خراب میداند آن ناحیه را تجدید نظر نماید و دیگر داخل در اشخاص نشود داخل در اوراق نشود ناحیه به ناحیه دفتر سجل احوال را تجدید نظر کند مثلاً ناحیه عراق یا ناحیه کرمانشاهان یا ناحیه آذربایجان هر جا را که خراب دید تجدید نظر کند و هر جا را که خراب ندید نگاه دارد دیگر فرقی هم در آن جاهائی که خراب نیست بین اشخاصیکه متمول هستند بانیستند نگذارد. یا اینکه بروید روی فکر آقا سید یعقوب که آن اشخاصی که مشمول هستند بحال خود باقی بوده و باقی را در همه جا تجدید نظر کنند. این اگرچه مستلزم

یک خرجی است و یک دفاتر و مخارج بیشتری را لازم دارد ولی ضرر ندارد برای اینکه این گفتگوها از بین بر داشته شود. مطلب بین این سه قسمت است حالا ما میگذاریم آقایان بحث کنند و پیشنهادهای خودشان را بدهند بعد اظهار عقیده میکنیم روی همرفته بنده قصدم از این اظهارات تفکیک و روشن کردن مطلب بود که با یکی از این نظر ها اظهار عقیده بفرمائید

بعضی از نمایندگان - ختم جلسه

رئیس - میفرمائید جلسه را ختم کنیم؟

عده از نمایندگان - بلی

رئیس - جلسه ختم میشود

(مجلس نیمساعت قبل از ظهر ختم شد)

www.iran-archive.com